

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.6.4.2025

**Pan
Waldemar Cybul
Starosta Mrągowski
ul. Królewiecka 60A
11-700 Mrągowo**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/072 Bezpieczeństwo w obiektach użyteczności publicznej w województwach podlaskim
i warmińsko-mazurskim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
T +48 89 678 82 00, F +48 89 678 82 30
lol@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Mrągowie, ul. Królewiecka 60A, 11-700 Mrągowo (dalej: Starostwo).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Starosta Mrągowski Waldemar Cybul od 7 maja 2024 r. (dalej: Starosta). Wcześniej od 24 października 2019 r. funkcję tę pełniła Barbara Kuźmicka-Rogała (dalej: „poprzednia Starosta”).
Zakres przedmiotowy	1. Przygotowanie do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów użyteczności publicznej. 2. Realizacja zadań w celu należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania obiektów użyteczności publicznej. 3. Nadzór nad utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów użyteczności publicznej pozostających we władaniu lub administrowaniu innych jednostek.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do zakończenia kontroli (29 sierpnia 2025 r.) z uwzględnieniem zdarzeń i dokumentów wcześniejszych o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Henryk Dykty, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/23/2025 z 17 marca 2025 r.

(akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2022-2025 (do 29 sierpnia) w Starostwie podejmowane były działania dla zapewnienia należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania powiatowych obiektów użyteczności publicznej, lecz nie zawsze były one realizowane prawidłowo i rzetelnie.

Podjęte w Starostwie działania organizacyjne i kadrowe związane z utrzymaniem oraz bezpiecznym użytkowaniem budynków użyteczności publicznej, nie zawsze były wykonywane w sposób prawidłowy. Pracowników co prawda zapoznano z opracowanymi procedurami dotyczącymi utrzymania i bezpiecznego użytkowania obiektów w zakresie bhp, jednak nie wdrożono Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego (dalej: IBP) dla budynku nr 27. W przypadku budynku nr 60A, IBP w latach 2021–2025 (do 10 kwietnia) nie była ani razu zaktualizowana. Do tego samego dnia nie realizowano również obowiązku odbierania od pracowników Starostwa pisemnych oświadczeń o zapoznaniu się z postanowieniami IBP, wynikającego z jej zapisów. W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 29 stycznia 2025 r., Starostwo nie zawarło umowy na ochronę

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

budynku nr 27, mimo że usługa ta była faktycznie wykonywana. W konsekwencji bezumownie wypłacono łącznie 20 882,19 zł za ochronę tego obiektu.

W latach 2022–2025 (do 29 sierpnia) Zarządzanie budynkiem nr 60A zostało co prawda prawidłowo powierzone podmiotowi zewnętrznemu, jednak nadzór nad jego działalnością był niewystarczający. W efekcie zarządca nie dokonał części wymaganych wpisów w książce obiektu budowlanego. Pomimo podejmowania działań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, nie dotrzymano terminów przeglądów niektórych gaśnic oraz nie zapewniono właściwego oznakowania części dróg pożarowych. Działania z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy również nie były realizowane w pełni prawidłowo – chociaż pracowników Starostwa przeszkolono w tym zakresie, nie wykonano obowiązku przedstawiania Staroście co najmniej raz w roku okresowych analiz stanu bhp. Ponadto do dnia 14 sierpnia 2025 r. nie wyznaczono pracowników odpowiedzialnych za udzielanie pierwszej pomocy, co skutkowało brakiem wymaganych wykazów tych osób w punktach pierwszej pomocy.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednocześnie, że w związku z niestabilną sytuacją międzynarodową i obserwowanymi incydentami o charakterze zakłócającym typowe funkcjonowanie instytucji publicznych, niezbędne jest poprawienie warunków organizacyjnych i należyte zrealizowanie zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów Starostwa, a następnie kontynuowanie tych działań oraz bieżące aktualizowanie dokumentacji związanej z reagowaniem w sytuacjach zagrożenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1.Przygotowanie do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów użyteczności publicznej.

Opis stanu
faktycznego

1.1. W Powiecie Mrągowskim (dalej: Powiat), w okresie objętym kontrolą, 12 powiatowych jednostek organizacyjnych⁴, użytkowało 17 budynków stanowiących obiekty użyteczności publicznej. Starostwo funkcjonowało w trzech budynkach⁵. W głównym budynku 60A⁶ funkcjonowało osiem

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Starostwo Powiatowe (dwa budynki administracyjne przy ulicy Królewieckiej 60A i 27 w Mrągowie, dalej: „budynek 60A” i „budynek 27”), Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie, Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych w Mrągowie, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mrągowie, Bursa Międzyszkolna w Mrągowie, Zespół Szkół Specjalnych w Mrągowie, Zespół Szkół nr 2 im. Władysława Jagiełły w Mrągowie, I Liceum Ogólnokształcące im. Obrońców Westerplatte w Mrągowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie, Powiatowy Urząd Pracy w Mrągowie, Mrągowski Ośrodek Sportowy Baza, Szpital Mrągowski im. Michała Kajki sp. z o.o. .

⁵ W budynku 60A i 27 oraz w budynku PSP przy ulicy Oficerskiej 2A w Mrągowie.

⁶ Będącym współwłasnością trzech samorządów, gdzie wielkość udziałów w nieruchomości wynosiła: Powiat Mrągowski – 42,02%, Miasto Mrągowo – 39,60 %, Gmina Mrągowo – 18,38%.

wydziałów⁷. Poza nim jeden wydział funkcjonował w budynku 27⁸ oraz jeden w budynku PSP⁹.

W przypadku budynku 60A, w którym pracowało do 150 osób, kontroli i ocenie NIK poddano część budynku użytkowaną wyłącznie przez Starostwo oraz części wspólne – użytkowane wspólnie z Urzędem Miejskim w Mrągowie i Urzędem Gminy w Mrągowie. Obejmowało to w szczególności: korytarze, klatki schodowe, stan techniczny budynku, drogi i parkingi wokół budynku, dźwig osobowy (windę). Kontroli poddano również realizację zaleceń po kontrolach okresowych stanu technicznego budynku oraz po kontrolach PSP, których realizacja wymagała zgody wszystkich trzech współwłaścicieli budynku.

Zarządzanie tą nieruchomością zostało zlecone przez współwłaścicieli, umową z 24 kwietnia 2006 r.¹⁰, Towarzystwu Budownictwa Społecznego „Karo” sp. z o.o. w Mrągowie¹¹. Natomiast budynek 27 był zarządzany przez Starostwo, w którym pracowało na stałe 11 pracowników.

(akta kontroli str. 3-25)

Oba budynki Starostwa zaliczone były do kategorii zagrożenia ludzi ZL III¹². Kategoria zagrożenia oraz fakt, że budynki te były niskie (budynek 60A – cztery kondygnacje, budynek 27 – trzy kondygnacje), wymagana klasa odporności pożarowej dla tych budynków została określona jako klasa C. Klasa ta miała wpływ na rodzaj podejmowanych zadań w tych budynkach w zakresie przeciwpożarowym.

(akta kontroli str. 327-435)

W regulaminie organizacyjnym Starostwa¹³ ujęto zadania w zakresie bhp¹⁴ i przeciwpożarowym (dalej: „ppoż.”), dotyczące zarówno budynku 60A (w części użytkowanej przez Starostwo) i budynku 27. Przypisano je Wydziałowi Organizacji i Kadr, w tym, min.:

- opracowanie instrukcji z zakresu bhp i ppoż.,
- organizowanie i przeprowadzanie okresowych kontroli stanu bhp i ppoż.,
- szkolenie wstępne pracowników z zakresu bhp i ppoż.,
- zabezpieczenie przechowywanej dokumentacji przed zniszczeniem.

Z danych Starostwa wynikało, że od 30 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. nie było wyznaczonych osób, którym przypisano w zakresach czynności zadania z zakresu utrzymania oraz bezpiecznego użytkowania powiatowych obiektów użyteczności publicznej. Zadania te przypisano poszczególnym wydziałom.

⁷ Budynek stanowił siedzibę m.in. Starosty, Wicestarosty, Sekretarza Powiatu, Skarbnika Powiatu, Wydziału Finansowego, Wydziału Organizacyjnego i Kadr, Wydziału Oświaty, Kultury, Kultury Fizycznej i Ochrony Zdrowia, Wydziału Architektoniczno-Budowlanego, Wydziału Komunikacji i Transportu, Wydziału Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych, stanowiska ds. audytu wewnętrznego i kontroli, Powiatowego Rzecznika Konsumentów i stanowiska ds. promocji Powiatu.

⁸ Wydział Geodezji, Kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami (dalej: Wydział Geodezji) w budynku 27, którego właścicielem było Starostwo.

⁹ Powiatowe Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego (dalej: PCBiZK), które ulokowane było w budynku Komendy Powiatowej PSP w Mrągowie.

¹⁰ Umowa - zlecenie o zarządzanie nieruchomością zawarta w dniu 20 kwietnia 2006 r. z aneksami: nr 1/2006 z dnia 6 grudnia 2006 r., nr 1/2007 z 27 czerwca 2007 r., nr 2/2007 z 21 grudnia 2007 r., nr 1/2020 z 9 stycznia 2020 r. i nr 1/2024 z dnia 13 lutego 2024 r. (obecnie na czas nieokreślony).

¹¹ Dalej: „Zarządca” lub „TBS”.

¹² Klasyfikacja ZL określa wymagania dotyczące ochrony przeciwpożarowej, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludzi przebywających w danym budynku. Kategoria zagrożenia ludzi ZL III obejmuje budynki (lub ich części) użyteczności publicznej, w których przebywa duża liczba osób, a które nie zostały zakwalifikowane do wyższych kategorii ZL I i ZL II.

¹³ Załącznik do uchwały nr 8/79/2024 Zarządu Powiatu w Mrągowie z dnia 27 czerwca 2024 r. (dalej: „regulamin organizacyjny”).

¹⁴ Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.

Zadania wynikające z powyższego regulaminu, m.in. z zakresu bhp i ppoż. przypisane były pracownikowi z Wydziału Organizacji i Kadr. Pracownik ten z dniem 30 lipca 2024 r. przeszedł na emeryturę. Realizację zadań z zakresu bhp powierzono firmie zewnętrznej na podstawie umowy z dnia 30 grudnia 2024 r. Natomiast zadań z zakresu ppoż. do dnia 29 sierpnia 2025 r. nie przekazano innemu pracownikowi lub firmie zewnętrznej¹⁵ (opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

Część zadań z zakresu ochrony budynku 60A, zgodnie z umową, została przekazana Zarządcy, w tym m.in.:

- organizowanie bieżącej konserwacji nieruchomości wspólnej,
- prowadzenie dokumentacji technicznej nieruchomości i organizowanie nakazanych prawem przeglądów budynku,
- nadzór nad funkcjonowaniem dźwigu dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W okresie objętym kontrolą koszty poniesione przez Starostwo wynikające z zarządzania przez TBS budynkiem 60A wyniosły rocznie¹⁶: 144,6 tys. zł w 2022 r., 131,7 tys. zł w 2023 r., 189,8 tys. zł w 2024 r. i 73,2 tys. zł do 30 czerwca 2025 r.

(akta kontroli str. 6-20,26-78)

1.2. W latach 2000-2023 Zarząd Powiatu decyzjami przekazał, 11 jednostkom organizacyjnym Powiatu¹⁷, w trwałą zarząd 15 obiektów użyteczności publicznej, służących ich statutowej działalności (obiekty administracyjne, budynki oświatowe lub domy pomocy społecznej). W decyzjach tych ujmowano m.in. czas na jaki przekazano nieruchomości, cele na jakie mogą one być przeznaczone (zgodnie ze szczegółowym planem zagospodarowania przestrzennego), zobowiązanie zarządcy do zgodnego, z celami działalności statutowej, jej użytkowania, cenę nieruchomości oraz opłatę roczną za trwałą zarząd.

(akta kontroli str. 101-134)

1.3. Wszystkie powiatowe nieruchomości, ujęte były w ewidencji gruntów i budynków Powiatu¹⁸, w której zamieszczono m.in. podmiot użytku, powierzchnię działki oraz numer księgi wieczystej lub inny dokument własnościowy. Natomiast budynki użyteczności publicznej, które były zarządzane i stanowiły własność lub współwłasność Starostwa, ujęte były, poza powyższą ewidencją, m.in. w systemie RESPONS¹⁹, w księgach środków trwałych²⁰ oraz w księgowości Starostwa na łącznym koncie syntetycznym.

¹⁵ Firma Usługowo-Handlowa BHP i PPOZ Agnieszka Jakubas.

¹⁶ Koszty zarządzania dotyczyły: od 45% do 68% - zakupu energii (§4260), od 1,2% do 5,4% - zakupu usług remontowych (§4270), od 11,5% do 17,5% - zakupu usług pozostałych (§4300), około 0,05% - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (§4360), od 0,4% do 1,4% - zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii (§4390), od 8,5% do 10,0% - opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe (§4400), 3,9% w 2023 r. i 31,5% w 2024 r. (§6050), 24,4% w 2022 r. - zakupów inwestycyjnych (§6060).

¹⁷ Powiatowy Zarząd Dróg w Mrągowie (budynek administracyjny), Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych w Mrągowie (dom pomocy społecznej), Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mrągowie (dwa budynki oświatowe), Bursa Międzyszkolna w Mrągowie (budynek biurowo-oświatowy), Zespół Szkół Specjalnych w Mrągowie (budynek oświatowy), Zespół Szkół nr 2 im. Władysława Jagiełły w Mrągowie (budynek oświatowy i biblioteka), I Liceum Ogólnokształcące im. Obrońców Westerplatte w Mrągowie (budynek oświatowy), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie (budynek administracyjno-mieszkalny (częściowo), Powiatowy Urząd Pracy w Mrągowie (budynek administracyjny), Mrągowski Ośrodek Sportowy Baza (budynek administracyjny), Szpital Mrągowski im. Michała Kajki sp. z o.o. (trzy budynki szpitalno-administracyjne).

¹⁸ Prowadzona przez Wydział Geodezji w Starostwie.

¹⁹ System wspierający realizację zadań administracji publicznej.

²⁰ Prowadzona przez Wydział Organizacji i Kadr w Starostwie.

1.4. W okresie objętym kontrolą, ochronę budynku 60A (w części zajmowanej przez Starostwo), jako obiektu użyteczności publicznej, w zakresie ochrony osób i mienia zapewniono poprzez monitorowanie zdarzeń lokalnego systemu alarmowego (system włamaniowy oraz ppoż.) oraz podejmowane interwencje w obiekcie przez firmę zewnętrzną²¹.

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 29 stycznia 2025 r., Starostwo nie zawarło umowy na ochronę budynku 27, pomimo że usługę tę wykonywała firma zewnętrzna. Umowa z wykonawcą, który świadczył te usługi została podpisana dopiero po zmianie nazwy jego firmy w 2024 r. (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

Powyższy podmiot²² posiadał aktualną koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych²³ i był wpisany przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie na listy kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego oraz ochrony fizycznej.

Zleceniobiorca ponosił odpowiedzialność m.in. za szkody w mieniu Starostwa, wyrządzone działaniem lub zaniechaniem, zgodnie z posiadanymi polisami odpowiedzialności cywilnej ogólnej i przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie usług ochrony osób i mienia²⁴.

W umowach o ochronę budynków 60A i 27 (aktualizowanych 27 lutego 2025 r.) określono m.in. zasady: używania sprzętu alarmowego będącego własnością Starostwa, otwierania i zamykania budynku 60A i budynku 27 oraz szczegółowy opis działań zleceniobiorcy i Starostwa w przypadku włączenia się sygnałów alarmowych i sposób ich rozliczania.

1.5. Zasady, którymi kierowało się Starostwo w zakresie utrzymania obiektów użyteczności publicznej w należytym stanie oraz bezpiecznego ich użytkowania, w tym obejmujące zasady weryfikacji stanu obiektów, bezpieczeństwa pożarowego i udzielania pierwszej pomocy i postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji szczególnych, wynikały m.in. z IBP, umowy z podmiotem zewnętrznym na ochronę budynku, instrukcji udzielania pierwszej pomocy medycznej oraz instrukcji alarmowej.

W instrukcji alarmowej ujęto zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o podłożeniu lub zlokalizowaniu urządzenia wybuchowego w obiekcie użyteczności publicznej, w tym m.in.: zawiadomienie policji oraz zakres czynności (do czasu przybycia policji) dla Zarządcy budynku. Dnia 25 marca 2025 r. Sekretarz Powiatu rozesłał ją do wydziałów Starostwa celem „przypomnienia” i zapoznania z nią pracowników.

Instrukcja użytkowania systemu alarmowego umieszczona była na parterze budynku w zamykanej skrzynce. Osoby, po otrzymaniu upoważnienia

²¹ Umowa nr OR/2/2025 z dnia 31 maja 2013 r. i umowa nr OR/2/2025 z 30 stycznia 2025 r. na ochronę budynku 60A (aktualizowana 27 lutego 2025 r., aneks nr 1 do umowy Nr OR/2/2025) oraz umowa z 30 grudnia 2009 r. i umowa Nr OR/1/2025 z dnia 30 stycznia 2025 r. na ochronę budynku 27, z firmą Elektrosystem Jerzy Ciura w Mrągowie (dalej: „Zleceniobiorca”).

²² Dalej: zleceniobiorca.

²³ Koncesja Nr L-0275/14 wydana przez Ministra Spraw Wewnętrznych w dniu 25 września 2014 r. Właściciel koncesji został wpisany 14 lutego 2014 r. przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie, na listę kwalifikowanych pracowników zabezpieczenia technicznego, a 24 lipca 2014 r. na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej.

²⁴ Nr polisy 1007106347 i 1009815406.

do otwierania i zamykania budynków, były informowane o sposobie działania tego systemu.

Powyższe procedury i zasady postępowania w sytuacjach szczególnych były zgodne z katalogiem przyjętych zagrożeń dla całego Powiatu, a ujętych w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego, w którym ujęto w sposób ogólny m.in. zagrożenia pożarowe i terrorystyczne dla budynków stanowiących siedzibę administracji, szkół, a także innych obiektów związanych z działalnością instytucji państwowych i samorządowych. Podano w nim również zagadnienia związane z okupacją obiektów użyteczności publicznej, a także podtopieniami oraz zagrożeniami wynikającymi z gwałtownych zjawisk atmosferycznych.

(akta kontroli str. 79-96,189-209,317-326)

1.6. Dla budynku 60A w listopadzie 2012 r. opracowano i wprowadzono do użytkowania IBP²⁵, w której określono m.in.:

- źródła powstania i zasady zapobiegania rozprzestrzeniania się pożaru,
- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem,
- zasady rozmieszczenia i wyposażenia obiektów w podręczny sprzęt gaśniczy oraz zasady jego obsługi i użycia w czasie akcji gaśniczej,
- sposoby poddawania przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym stosowanych w obiekcie urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic,
- postępowanie na wypadek pożaru i innych zagrożeń,
- warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania,
- sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami ppoż. oraz treścią przedmiotowej instrukcji.

Instrukcja zawierała wymagane elementy określone w §6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków²⁶.

Starostwo posiadało (w wersji elektronicznej) projekt IBP dla budynku 27, datowany na grudzień 2009 r. Do zakończenia kontroli NIK (29 sierpnia 2025 r.) instrukcja ta nie została wprowadzona do stosowania (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 97-100,327-435)

1.7. Według stanu na 10 kwietnia 2025 r. aktualizację IBP dla budynku 60A przeprowadzono tylko raz w 2018 r., dokonując zmian w części graficznej (szerzej opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

Dane w umowach o ochronę budynku, zawieranych na czas określony, były aktualizowane lub zmieniane przy podpisywaniu kolejnych umów.

(akta kontroli str. 189-195,327-328)

1.8. Każdy nowozatrudniony pracownik Starostwa przed rozpoczęciem pracy przechodził wstępne szkolenia z zakresu bhp. Fakt ten był odnotowywany w karcie szkolenia pracownika.

²⁵ IBP opracowana dla całego budynku, na zlecenie, przez inspektora ochrony przeciwpożarowej.

²⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2023 r., poz. 822, ze zm.), dalej: „rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków”.

Analiza kart szkolenia 12 pracowników Wydziału Organizacyjnego Starostwa wykazała m.in., że w latach objętych kontrolą 2022-2025 (30 czerwca) przeszli oni instruktaż ogólny przeprowadzony przez specjalistę bhp. Poza tym, każdy pracownik przechodził instruktaż stanowiskowy, po którym był dopuszczany do wykonywania pracy na danym stanowisku.

W październiku 2024 r., 52 pracowników Starostwa zatrudnionych na stanowiskach administracyjno-biurowych, uczestniczyło w okresowym szkoleniu bhp. Celem tego szkolenia było zaktualizowanie i uzupełnienie wiedzy i umiejętności pracowników w szczególności z zakresu: oceny zagrożeń związanych z wykonywaną pracą, metod ochrony przed zagrożeniami dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników oraz postępowania w razie wypadku, a także w sytuacjach awaryjnych (np. pożaru, awarii), w tym zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku. Uczestnikom szkolenia wydano zaświadczenia o ukończeniu szkolenia z bhp.

Drugie szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej obejmujące 60 pracowników Starostwa, przeprowadzono w czerwcu 2025 r.

W Starostwie do dnia 10 kwietnia 2025 r. nie realizowano wynikającego z IBP obowiązku odbierania od pracowników Starostwa pisemnych oświadczeń o przyjęciu do wiadomości postanowień IBP (szczegółowy opis w stwierdzonych nieprawidłowościach).

(akta kontroli str. 189-195,436-459,864-881,884-895,899-908)

1.9. Z danych Starostwa wynikało, że nie wystąpiły w okresie objętym kontrolą incydenty ujęte lub nieujęte w opracowanych procedurach.

W okresie objętym kontrolą, Starostwo 15 listopada 2024 r., dokonało oceny i analizy funkcjonowania opracowanych procedur dotyczących bezpieczeństwa obiektu użyteczności publicznych 60A poprzez symulację sytuacji kryzysowych, o której mowa w pkt. 2.6. niniejszego wystąpienia.

(akta kontroli str. 189-195,439-447)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach 2021-2025 (do 10 kwietnia) ani razu nie aktualizowano IBP budynku 60A. Było to niezgodne z § 6 ust. 7 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków oraz z pkt 7 postanowień ogólnych tej instrukcji, w których określono, że podlega ona okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata. W rezultacie brak tych aktualizacji wpłynął na obniżenie poziomu bezpieczeństwa w budynku.

Starosta wyjaśnił, że brak aktualizacji IBP wynikał z przeoczenia pracowników. Podał, że instrukcja ta zostanie niezwłocznie poddana aktualizacji. Poprzednia Starosta wyjaśniła, że zadanie to należało do wyznaczonego pracownika Starostwa i nie była w stanie podać przyczyny, dlaczego pracownik tego zadania nie wykonywał.

(akta kontroli str. 97-100,189-190,327-328,882-883)

2. W Starostwie do dnia 10 kwietnia 2025 r. nie realizowano wynikającego z IBP obowiązku odbierania od pracowników Starostwa pisemnych oświadczeń o przyjęciu do wiadomości postanowień tej Instrukcji. W konsekwencji kierownictwo skontrolowanej jednostki nie posiadało potwierdzenia, że pracownicy zapoznali się z IBP.

Na zadane pytanie w sprawie przyczyn tej nieprawidłowości, Starosta wyjaśnił, że taka procedura zostanie wprowadzona.

(akta kontroli str. 97-100,189-190,327-328,882-883)

3. W Starostwie do dnia 29 sierpnia 2025 r. nie wdrożono IBP dla budynku 27. Było to niezgodne z § 6 ust. 1 ww. rozporządzenia, który stanowił, że właściciele, zarządcy obiektów przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej zapewniają i wdrażają instrukcję bezpieczeństwa pożarowego. Tym samym w budynku 27 nie zostało zapewnione bezpieczeństwo w powyższym zakresie, a także miało to wpływ na powstanie stwierdzonych przez NIK nieprawidłowości.

Starosta wyjaśnił, że nie miał wiedzy dlaczego przygotowany w 2009 r. projekt IBP nie został wdrożony w życie. Wyjaśnił, projekt ten zostanie poddany aktualizacji i wdrożony. Poprzednia Starosta nie знаła przyczyn niewdrożenia IBP.

(akta kontroli str. 97-100,317-326,377-442,882-883)

4. W Starostwie w okresie od 31 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. realizacja zadań z zakresu bhp nie była powierzona w sposób sformalizowany żadnemu pracownikowi Starostwa czy podmiotowi zewnętrznemu. Takich działań poczynając od 31 lipca 2024 r. według stanu na dzień 29 sierpnia 2025 r. nie wykonano również w przypadku zadań z zakresu ppoż. Postępowanie takie było nierzetelne. Pracownik wcześniej odpowiedzialny za realizację tych zadań z dniem 30 lipca 2024 r. zakończył pracę w Starostwie. Zadania z zakresu bhp z dniem 1 stycznia 2025 r. zostały przekazane do realizacji firmie zewnętrznej na podstawie umowy.

W sprawie przyczyn tej nieprawidłowości Starosta wyjaśnił, że niezwłocznie zostanie podpisany aneks do umowy z firmą zewnętrzną realizującą zagadnienia z bhp, w którym zostaną ujęte również zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

(akta kontroli str. 67-78,97-100)

5. W Starostwie poczynając od 1 stycznia 2014 r. do 29 stycznia 2025 r. nie zawarto umowy na ochronę budynku 27 podczas, gdy usługa taka była realizowana. W konsekwencji Starostwo wypłaciło podmiotowi wykonującemu tę usługę kwotę 20 882,19 zł²⁷. Było to niezgodne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który stanowił, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Pracownik odpowiedzialny za opis merytoryczny faktur, wyjaśnił, że nie zauważył, że umowa z 2009 r., na którą się powoływał przy opisie faktur, wygasła 31 grudnia 2013 r.

Starosta i Skarbnik Powiatu wyjaśnili, że wynikało to z przeoczenia i błędu ww. pracownika, który nie zweryfikował umowy, na którą się powoływał przy opisie merytorycznym faktur.

(akta kontroli str. 189-240,263-326,333,882-883)

OCENA CZĄSTKOWA

Starostwo mimo, że organizacyjnie i kadrowo było przygotowane do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem budynków, jako obiektów użyteczności publicznej, to jednak podejmowane przez nie działania

²⁷ Za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 stycznia 2025 r. kwota wypłacona temu podmiotowi wyniosła 6 122,94 zł.

w tym zakresie, nie zawsze były realizowane prawidłowo. Zapoznanie wprowadzie pracowników z opracowanymi procedurami związanymi z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem budynków w zakresie bhp, to niemniej nie wdrożono IBP dotyczącego budynku 27. W przypadku natomiast budynku 60A, IBP w latach 2021-2025 (do 10 kwietnia) nie była aktualizowana ani razu. Do dnia 10 kwietnia 2025 r. nie realizowano również wynikającego z IBP obowiązku odbierania od pracowników Starostwa pisemnych oświadczeń o przyjęciu do wiadomości postanowień IBP. W Starostwie począwszy od 1 stycznia 2014 r. do 29 stycznia 2025 r. nie zawarto umowy na ochronę budynku 27, podczas gdy usługa taka była realizowana. W konsekwencji Starostwo bezumownie wypłaciło kwotę 20 882,19 zł za ochronę tego budynku.

OBSZAR

2.Realizacja zadań w celu zapewnienia utrzymania i bezpieczeństwa obiektów użyteczności publicznej.

Opis stanu faktycznego

2.1. Obowiązek prowadzenia dokumentacji technicznej nieruchomości, w przypadku budynku 60A, zgodnie z umową o zarządzanie nieruchomością, ciążył na Zarządcy. Należało do niego m.in. organizowanie bieżącej konserwacji nieruchomości w imieniu współwłaścicieli, w tym przygotowywanie remontów bieżących i kapitalnych, których zakres oraz sposób finansowania winien wynikać z uchwał współwłaścicieli tej nieruchomości. W przypadku budynku 27 obowiązek ten zgodnie z art. 61 Prawa budowlanego²⁸ spoczywał na Starostwie.

Z analizy książki obiektu budowlanego dla budynku 60A, którą prowadził Zarządca, wynikało, że w okresie objętym kontrolą w książce tej niewłaściwie wypełniano część I, VI i VII. Natomiast Starostwo w książce obiektu budowlanego dla budynku 27, w badanym okresie w siedmiu przypadkach, nie wpisało daty i nazwiska osoby dokonującej wpisu (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

W budynku 60A dla zainstalowanego dźwigu osobowego (windy) dla osób ze szczególnymi potrzebami, prowadzono księgę rewizyjną urządzenia technicznego, w której wpisywano m.in. datę i rodzaj przeprowadzonego badania oraz zamieszczono podpis i pieczęć inspektora przeprowadzającego badania.

Dla urządzenia tego prowadzony był przez firmę zewnętrzną²⁹ dziennik konserwacji, w którym uprawniony konserwator wpisywał przeprowadzane comiesięczne przeglądy i konserwację dźwigu.

(akta kontroli str. 6-21,460-494,606-620)

2.2. Za kontrole okresowe, o których mowa w art. 62 ust. 1 i ust. 2 PB oraz prowadzenie dokumentacji technicznej nieruchomości, w przypadku budynku 60A, odpowiadał Zarządca, zaś w przypadku budynku 27, Starostwo.

Z analizy protokołów³⁰ z kontroli stanu technicznego ww. budynków, przeprowadzanych, co najmniej raz w roku (art. 62 ust. 1 pkt 1PB) w latach 2022-2024 oraz protokołów³¹ okresowej kontroli stanu technicznego i przydatności do użytkowania obiektu, przeprowadzanych, co najmniej raz na 5 lat (art. 62 ust. 1 pkt 2 PB) oraz ksiąg obiektów budowlanych m.in. wynikało, że:

²⁸ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, Dz.U. z 2025 r. poz. 418, ze zm. dalej: PB.

²⁹ ELEKTROINSTAL s.c. z Olsztyna.

³⁰ Protokoły z lat 2022-2024.

³¹ Protokoły z 2020 r.

- Kontrole, o których mowa w art. 62 ust. 1 pkt 1PB, przeprowadzano każdego roku w zakresie stanu technicznego obiektu budowlanego, przewodów kominowych, dymowych i wentylacyjnych.
- Kontrolę, o której mowa w art. 62 ust. 1 pkt 2 PB, przeprowadzono w 2020 r. i objęto nią stan techniczny obiektów, instalacji elektrycznej i instalacji sanitarnych.
- Badanie instalacji piorunochronnej przeprowadzono tylko w budynku 60A, zaś w budynku 27, w trakcie przeglądu pięcioletniego z 2020 r. takiego badania nie przeprowadzono. W trakcie kontroli NIK Starostwo przedłożyło protokół o przeprowadzeniu 25 kwietnia 2025 r. kontroli okresowej instalacji elektrycznej i odgromowej w budynku 27.
- Kontrole te zostały przeprowadzone przez osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności, potwierdzone w decyzjach o nadaniu uprawnień budowlanych.
- Ujęte w ww. protokołach zalecenia dotyczące budynku 27, poza trzema protokołami dotyczącymi wentylacji, sprawdzano przy następnej kontroli. W przypadku budynku 60A we wszystkich 10 badanych protokołach nie odnotowywano wykonania zaleceń z poprzedniej kontroli. Sekretarz Powiatu (dalej: „Sekretarz”) wyjaśnił, że zobowiązano pracownika zlecającego przeglądy okresowe w budynku 27, do zwrócenia uwagi przeprowadzającym te przeglądy, o sporządzaniu protokołów zgodnie z wymogami PB.

(akta kontroli str. 460-700)

W budynku 60A, dla dźwigu osobowego (windy) przeznaczanego dla osób niepełnosprawnych, w 2022 r. (przy jego odbiorze) oraz w 2024 r. wykonano czynności dozoru technicznego, w wyniku których wydano pozytywne decyzje Prezesa Urzędu Nadzoru Technicznego, zezwalające na eksploatację urządzenia. Urządzenia transportu bliskiego, tj. dźwigu osobowego poddawano okresowym kontrolom i konserwacjom z zachowaniem terminów określonych załącznikiem nr 1 do Rozporządzenia Ministra Przemysłu i Technologii z dnia 30 października 2018 r. w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego w zakresie eksploatacji, napraw i modernizacji urządzeń transportu bliskiego³² w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego, tj. dźwigi osobowe raz do roku.

(akta kontroli str. 482-494)

2.3. Jednym z powtarzających się zaleceń przy budynku 60A, kierowany do wszystkich współwłaścicieli budynku, a wynikający z ww. kontroli jego stanu technicznego, zarówno przy kontroli, co najmniej raz na pięć lat, jak i kontroli, co najmniej raz do roku, był zły stan elewacji budynku, jak podawano w protokołach, grożący zdrowiu i życiu przechodzących obok ludziom. Pomimo, że zalecenia należało wykonać w trybie natychmiastowym albo pilnym, to w następnych protokołach i w książce obiektu budowlanego brak było informacji o ich realizacji. Innym powtarzającym się niezrealizowanym zaleceniem przez współwłaścicieli budynku, był zły stan tarasu widokowego (nie użytkowanego), w tym stolarki na tarasie oraz schodów od parkingu.

³² Dz. U. poz. 2176, dalej: rozporządzenie w sprawie warunków technicznych dozoru technicznego urządzeń transportu bliskiego.

W związku z brakiem informacji o realizacji zaleceń dotyczących złego stanu elewacji budynku 60A, działając na podstawie art. 51 ust. 1 i ust. 2 ustawy o NIK, kontroler poinformował 1 kwietnia 2025 r. Starostę o stwierdzeniu bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego, w celu zapobieżenia występującemu zagrożeniu.

Starosta wyjaśnił, że działając w porozumieniu z współwłaścicielami, uzyskał informację od Zarządcy, że po każdych przeglądach okresowych realizowano zalecenia, w tym prace związane ze zdejmowaniem luźnego tynku, w ramach prac konserwacyjnych, na co przedłożył faktury za wykonane usługi. Starosta poinformował jednocześnie, że w grudniu 2024 r. Zarządca przedstawił współwłaścicielom koszty remontu elewacji budynku. W ocenie Zarządcy i współwłaścicieli budynku 60A, stan jego elewacji zewnętrznej nie zagrażał bezpośrednio bezpieczeństwu osób przebywających w bliskości budynku.

W budynku 27 powtarzającym się zaleceniem był nieestetyczny stan elewacji tylnej budynku i zły stan obróbek blacharskich. Poza tym wskazywano na brak wentylacji w pomieszczeniu archiwum oraz niesprawną wentylację w pomieszczeniu łazienki na I i II piętrze. Prace te, do zakończenia kontroli NIK, nie zostały wykonane.

Starosta wyjaśnił, że niewykonanie powyższych zaleceń wynikało z braku środków finansowych.

Ogłędziny w dniu 18 i 25 czerwca 2025 r. potwierdziły ubytki w elewacji budynku 60A oraz zły stan tarasu widokowego, w tym stolarki na tarasie oraz schodów od parkingu. Zalecenia, po ostatnim przeglądzie okresowym, nie były realizowane. Również ogłędziny w dniu 18 i 2 lipca 2025 r. budynku 27 potwierdziły, że najistotniejsze zalecenia nie zostały wykonane i dotyczyły stanu elewacji z tyłu budynku, obróbek blacharskich (płyta balkonowa, otwory okienne) oraz płyty balkonowej.

(akta kontroli str. 460-481,609-620,701-727,750-783)

2.4. Przedmiotem ochrony budynku 60A i budynku 27, jako obiektów użyteczności publicznej, wynikających z zawartych umów, było monitorowanie zdarzeń lokalnego systemu alarmowego (włamaniowego i ppoż.) oraz podejmowanie interwencji w ww. budynkach. Zakres rzeczowy usług, objętych zawartymi powyższymi umowami na ochronę osób i mienia, obejmował określone dla wykonawcy zadania, m.in.:

- włączenie zainstalowanych systemów alarmowych w tych budynkach do Alarmowego Centrum Operacyjnego Zleceniobiorcy,
- monitorowanie sygnałów z systemu alarmowego sygnalizacji włamania i czujników ppoż. w systemie całodobowym oraz przekazywania odpowiadających sygnałom informacji upoważnionym osobom w Starostwie,
- zapewnienia przez niego przez całą dobę (w każdy dzień tygodnia, w tym dni wolne od pracy i święta) gotowości do podjęcia interwencji załóg patrolowych, dla weryfikacji sygnałów alarmowych otrzymywanych z dozorowanych budynków,
- zapewnienia obsługi awaryjnej systemu alarmowego oraz wsparcia technicznego w jego użytkowaniu.

Starosta przekazał ww. wykonawcy wykaz osób upoważnionych do otwierania i zamykania budynków Starostwa.

Starostwo w ramach zapewnienia bezpieczeństwa budynkom 60A i 27 współpracowało z Policją oraz PSP, co potwierdziły ćwiczenia w zakresie

praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji z obiektu w 2022 r. oraz w listopadzie 2024 r., o których mowa w pkt. 2.6.

(akta kontroli str. 189-209,436-44)

Ogłędziny przeprowadzone w dniach 18 i 25 czerwca 2025 r. potwierdziły, że w budynku 60A i budynku 27 zainstalowane były systemy alarmowe włamaniowe i ppoż. (czujniki przeciwdymne i włamaniowe) obsługiwane przez ww. firmę zewnętrzną.

(akta kontroli str. 750-783)

2.5. Wewnątrz budynków Starostwa nie stosowano monitoringu wizyjnego. Nie było go również na zewnątrz budynku 27. Natomiast w trakcie ogłędzin przeprowadzonych w dniach 18 i 25 czerwca 2025 r. budynku 60A stwierdzono, że na zewnątrz budynku zamontowane były dwie kamery oraz tablice informujące, że budynek był monitorowany. Jedna kamera skierowana była na wjazd, druga na okolice śmietnika. Jak wyjaśnił w trakcie ogłędzin Sekretarz, kamery zostały zamontowane na wniosek współwłaścicieli i były obsługiwane przez Urząd Miejski w Mrągowie. Podał, że miały one na celu m.in. zabezpieczenie terenu przed podrzucaniem odpadów do śmietnika.

Na podstawie art. 29 ustawy o NIK, Sekretarz Miasta Mrągowo wyjaśniła, że kamery zostały zamontowane na zlecenie Zarządcy 31 maja 2023 r. w celu ochrony mienia i zapobiegania wandalizmowi.

Ogłędziny przeprowadzone w dniach 18 i 25 czerwca 2025 r. potwierdziły, że zainstalowany w budynku 60A i budynku 27 system alarmowy i przeciwpożarowy był sprawny i poddawany był przeglądowi przez firmę go nadzorującą.

(akta kontroli str. 436-442,728-729,750-783)

2.6. W budynku 60A w latach 2022-2025 (do 29 sierpnia) dwukrotnie sprawdzano organizację oraz warunki ewakuacji pracowników tych budynków.

Pierwsze praktyczne sprawdzenie organizacji i warunków ewakuacji z obiektu w tym budynku przeprowadzono 28 października 2022 r., zaś druga w 15 listopadzie 2024 r.

Organizatorem tych symulacji, była Komenda Powiatowa PSP w Mrągowie we współpracy z współwłaścicielami budynku, w których udział wzięła, poza organizatorami, również Policja oraz Ochotnicza Straż Pożarna (dalej: „OSP”). Symulacja obejmowała praktyczne sprawdzenie scenariusza działań jednostek (współwłaścicieli budynku, PSP, OSP i Policji) w sytuacji powstania pożaru z uwzględnieniem jego konstrukcji.

Ćwiczenia przeprowadzono w oparciu o dokumentację, zatwierdzoną przez Komendanta Powiatowego PSP w Mrągowie, w której ujmowano m.in.: temat i cel główny ćwiczeń oraz cele szczegółowe, ocenę przygotowania obiektu na wypadek wystąpienia pożaru lub miejscowego zagrożenia, założenia do ćwiczeń i opis ćwiczeń, planowane siły i środki, a także sposoby alarmowania sił i środków.

Natomiast w budynku 27 takich symulacji kryzysowych nie przeprowadzano, w tym ewakuacji pracowników z budynku, gdyż liczba stałych pracowników w tym budynku nie przekraczała liczby 50, o której mowa w § 17 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. Liczba pracowników będących stałymi użytkownikami tego budynku na 29 sierpnia 2025 r. wynosiła 11.

2.7. W latach 2022-2025 (29 sierpnia) w budynku 60A (w części użytkowanej przez Starostwo) i budynku 27, każdego roku przeprowadzano przegląd i konserwację sprzętu pożarniczego, w tym gaśnic proszkowych i śniegowych. Z przeprowadzonych przeglądów, przedstawiciele firmy przeciwpożarowej³³, sporządzali protokoły³⁴. W trakcie powyższych kontroli dokonano napełnienia 9 gaśnic. W protokołach nie sformułowano żadnych uwag ani wniosków.

Powyższa firma dokonywała również, co roku w latach 2022-2025, przeglądu i konserwacji stałych urządzeń gaśniczych (trzech hydrantów wewnętrznych) znajdujących się na korytarzu w części budynku zarządzanego przez Urząd Miejski w Mrągowie. We wszystkich czterech badanych protokołach stwierdzono, że parametry techniczne hydrantów były niedostateczne, gdyż wydajność ich oraz prądownicy były mniejsze od wartości normowej (2,5 dm³/s) przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa.

Sekretarz wyjaśnił, że przygotowywany był projekt dostosowania całego budynku do wymagań ppoż. oraz że zabezpieczono na ten cel środki finansowe. Podał, że prace rozpoczną się jeszcze w 2025 r., ponieważ decyzja PSP w Mrągowie, warunkująca dopuszczenie budynku do użytkowania, była ważna tylko do końca 2025 r. Pracami tymi objęte będą również hydranty, celem dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach.

(akta kontroli str. 737-749)

W trakcie oględzin budynku 60A przeprowadzonych w dniach 18 i 25 czerwca 2025 r. oraz budynku 27 w dniach 18 czerwca i 2 lipca 2025 r. w zakresie wyposażenia budynku w środki i infrastrukturę dotyczącą zabezpieczenia ppoż., stwierdzono m.in., że:

- Na drodze pożarowej budynku 60A, zarówno od ulicy Królewieckiej jak i parkingu, zaparkowane były samochody osobowe (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).
- W pobliżu budynku 60A, zgodnie z IBP, usytuowane były trzy zewnętrzne hydranty (dwa podziemne i jeden naziemny), zaś przy budynku 27 dwa zewnętrzne podziemne hydranty.
- W budynku 60A na każdej kondygnacji umieszczone były plany ewakuacji. Na planach tych podano lokalizację gaśnic, hydrantów, wyjść ewakuacyjnych oraz wyłączników prądu. Rozmieszczenie tych planów oraz ich zawartość była zgodna z planami ewakuacyjnymi ujętymi w IBP. Natomiast w budynku 27, według stanu na 11 czerwca 2025 r. – planów ewakuacyjnych nie było.
- Zgodnie z IBP prawidłowo oznaczono drogi i wyjścia ewakuacyjne, które były drożne.
- W budynku 60A dwie główne klatki schodowe (łącznie parter z II piętrem), zgodnie z IBP, pełniły funkcję dróg ewakuacyjnych, z wyjściem ewakuacyjnym na parterze. Poza tym, istniało wyjście ewakuacyjne bezpośrednio z pomieszczenia użytkowanego przez Urząd Skarbowy w Kętrzynie. Również w piwnicy, z użytkowanych tam pomieszczeń lub ciągów pieszych, utworzono sześć wyjść ewakuacyjnych. W budynku 27 drogę ewakuacyjną z I piętra do parteru pełniła klatka schodowa, zaś wyjście ewakuacyjne znajdowało się na parterze. Drugie wyjście ewakuacyjne w tym budynku było zlokalizowane z boku budynku, przystosowane dla osób ze szczególnymi potrzebami. Wyjście ewakuacyjne z piwnicy stanowiły drzwi wejściowe do niej.

³³ Firma-Przeciwpożarowa spółka cywilna z Olsztyna.

³⁴ Protokół z: 19 kwietnia 2024 r., z 19 kwietnia 2023 r. i 14 kwietnia 2022 r.

- Miejsce zbiórki osób ewakuowanych z budynku 60A wyznaczono na parkingu, natomiast, w związku z niewprowadzeniem w życie IBP dla budynku 27, takiej informacji nie było.
- W budynku 60A przy głównych wejściach, w tym w wejściu do Starostwa, nie umieszczono IBP dla służb ratowniczych (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).
- W budynku 60A przy planach ewakuacyjnych lub przy wyłącznikach elektrycznych zawieszone były trzy rodzaje instrukcji alarmowania i postępowania w przypadku pożaru, tj.: instrukcje przeciwpożarowe dla pomieszczeń administracyjno-biurowych, instrukcje przeciwpożarowe ogólne i instrukcje postępowania w przypadku pożaru. W każdej z nich ujęte były wykazy telefonów alarmowych.
- Liczba rozmieszczonych gaśnic w budynku 60A wynosiła ogółem 36 i była większa o cztery gaśnice niż wynikało to z IBP. Zarządca, w trakcie oględzin, wyjaśnił, że wynikało to z przebudowy piwnicy i nie ujęcia tego w IBP. W budynku 27 rozmieszczono i oznakowano pięć gaśnic.
- Drzwi pomieszczeń, w których znajdowały się gaśnice w budynku 60A, w tym w części użytkowanej przez Starostwo, nie były oznaczone znakiem gaśnicy.
- Przydatność gaśnic, znajdujących się w części budynku Starostwa 60A i 27, wskazana była do kwietnia 2026 r. i była zgodna z danymi w protokole z przeglądu i konserwacji gaśnic z 24 kwietnia 2025 r. Poza tym w budynku 60A, w części użytkowanej przez Starostwo, przy pokoju 31, na korytarzu, umieszczona była gaśnica z datą przeglądu w kwietniu 2021 r., zaś przydatność gaśnicy w podpiwniczeniu budynku 27 była do kwietnia 2024 r. (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).
- W budynku 60A, poza piwnicą, na każdej kondygnacji znajdował się hydrant z płasko składanym węzem. Takich hydrantów nie było w budynku 27.
- W budynku 60A na korytarzach poszczególnych kondygnacji znajdowało się osiem oznaczonych wyłączników prądu. Ich liczba oraz rozmieszczenie były zgodne z planami ewakuacyjnymi (trzy w piwnicy, dwa na parterze, jeden na I piętrze oraz dwa na II piętrze) oraz dwa przyciski pożarowe (na I i II piętrze). Główny wyłącznik prądu znajdował się w piwnicy. Również przed wejściem do budynku 27 i na jego parterze znajdowały się wyłączniki prądu oraz przyciski pożarowe w piwnicy, na parterze i I piętrze.

(akta kontroli str. 750-792)

2.8. Pracownicy Starostwa odpowiedzialni za bhp, w badanym okresie, nie dokonywali okresowych analiz stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, zawierających propozycje przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych mających na celu zapobieganie zagrożeniom życia i zdrowia pracowników oraz poprawę warunków pracy (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

W trakcie oględzin przeprowadzonych dnia 18 i 25 czerwca 2025 r. oraz 2 lipca 2025 r. stwierdzono, że w obu budynkach (60A i 27) znajdowało się po jednym, punkcie pierwszej pomocy medycznej wyposażonym w apteczkę wraz z instrukcją o udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku. Przy apteczkach nie było wykazów pracowników wyznaczonych i przeszkolonych do udzielania pierwszej pomocy (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

Za ewakuację pracowników z budynków odpowiadali naczelnicy wydziału Starostwa i Sekretarz. Zasada ta została dopracowana w ramach ćwiczeń praktycznych przeprowadzonych w listopadzie 2024 r. wspólnie z PSP i Policją. Zasadność takiego rozwiązania została potwierdzona również w trakcie szkoleń z bhp zorganizowanych w październiku 2024 r. Zasada odpowiedzialności

naczelników za ewakuację pracowników, została pominięta jednak w zakresie ich obowiązków ujętych w regulaminie organizacyjnym Starostwa. Starosta wyjaśnił, że zadanie to zostanie uregulowana przy najbliższej jego zmianie.

W trakcie ćwiczeń i szkoleń, pracownikom Starostwa przekazywano m.in. informacje o zagrożeniach dla zdrowia i życia występujących na terenie budynków Starostwa, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników, a także działaniach ochronnych i zapobiegawczych, które należy podejmować w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń.

(akta kontroli str. 436-442,750-783,750-783)

2.9. W budynku 60A na pierwszym piętrze na korytarzu, znajdował się defibrylator AED³⁵ (stanowiący własność Urzędu Miejskiego). Starostwo nie dysponowało defibrylatorem.

(akta kontroli str. 436-442,750-783)

2.10. W trakcie oględzin budynku 60A stwierdzono, że od strony parkingu, dla osób ze szczególnymi potrzebami, usytuowany był podjazd (spełniający wymogi określone w przepisach) do wejścia do budynku prowadzącego do dźwigu osobowego przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych. Urządzenie dźwigowe było sprawne.

Osoby ze szczególnymi potrzebami mogły wejść również do budynku 27 wejściem od chodnika do pomieszczenia połączonego z korytarzem i dostępem do pomieszczeń na parterze, gdzie zabezpieczona była pełna ich obsługa z zakresu Wydziału Geodezyjnego. Nie było potrzeby wchodzenia na pierwsze piętro.

Starostwo nie korzystało ze środków zewnętrznych w celu dofinansowania (sfinansowania) działań mających na celu poprawienie dostępności budynku dla osób ze szczególnymi potrzebami

Jak wyjaśnił Starosta budynki 60A i 27 objęte były nadzorem konserwatorskim, co powodowało, że wszystkie prace remontowe i każda przebudowa, musiały być z nim uzgodnione. Poza tym, wcześniej musiała być przygotowana dokumentacja m.in. dotycząca badań stratygraficznych, a których to Starostwo nie posiadało. Starosta podał, że już w 2025 r. planowane było wykonanie takich badań w budynku 60A. Ponadto Starosta wyjaśnił, że uzyskanie dofinansowania, czy też pozyskania środków zewnętrznych dla budynku 60A, było utrudnione z powodu konieczności zgodności w podejmowania decyzji przez trzech współwłaścicieli budynku.

Do Starostwa nie wpłynęły żadne informacje ani wnioski dotyczące braku dostępności architektonicznej w budynkach Starostwa.

(akta kontroli str. 436-442,750-783)

2.11. Starostwo prowadziło monitoring w zakresie stanu technicznego budynków oraz bezpieczeństwa pożarowego, poprzez m.in. analizę otrzymywanych protokołów po przeglądach okresowych budynków, jak również kontrole straży pożarnej oraz treningi symulujące zagrożenie pożarowe. Wnioski wynikające z powyższych działań, były poddawane analizie.

W Starostwie w okresie objętym kontrolą, poza uwagami i wnioskami po kontrolach okresowych i kontrolach PSP, nie odnotowano sygnałów

³⁵ Skrót od Automated External Defibrillator - Automatyczny defibrylator zewnętrzny.

nienależytego wywiązywania się z zadań w zakresie objętym kontrolą. Starostwo nie zlecało bezpośredniej ochrony fizycznej w użytkowanych budynkach.

Starostwo nie prowadziło monitoringu budynków 60A i 27 w zakresie stanu zabezpieczenia fizycznego, gdyż jak wyjaśnił Starosta nie było sygnałów, że obecna forma zabezpieczenia była niewystarczająca.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły wnioski ani skargi dotyczące dostępności obiektów Starostwa, dlatego jak wyjaśnił Starosta, nie prowadzono monitoringu budynków w zakresie dostosowania ich do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

(akta kontroli str. 436-442,750-783)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starostwo nierzetelnie sprawowało nadzór nad wykonaniem umowy - zlecenia o zarządzanie nieruchomością przy ul. Królewieckiej 60A. Nie egzekwowało bowiem od Zarządcy prowadzenia książki obiektu budowlanego w sposób zgodny z wymogami odpowiednio rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego³⁶ oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego³⁷. W skutek tego m.in.:

- W książce obiektu budowlanego - budynek 60A nie dokonano wpisów dotyczących zakresu robót remontowych do wykonania czy wykonanych.
- W siedmiu przypadkach wpisy do książki nie zostały opatrzone czytelnym podpisem osoby dokonującej wpisu, a jedynie parafką. Było to niezgodne z § 19 pkt 1-3 powyższego rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego, stanowiącego, że każdy wpis winien być opatrzony czytelnym podpisem osoby dokonującej wpisu w książce obiektu budowlanego w postaci papierowej.

Poprzednia Starosta wyjaśniła, że zadania te w przypadku budynku 60A, należały do Zarządcy. Podała, że nie miała wiedzy, że powyższe zadania nie były wykonywane zgodnie z przepisami.

Brak rzetelnego nadzoru skutkowało także nie umieszczeniem IBP w miejscu dostępnym dla ekip ratowniczych. Taki wymóg wynikał z §6 ust. 9 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków. Starosta wyjaśnił, że umieszczenie IBP przy wejściu do budynku 60A było zadaniem Zarządcy. Wyjaśnił też, że Zarządca zostanie zobowiązany do aktualizacji IBP i umieszczenia jej w wyznaczonym miejscu.

(akta kontroli str. 458-700,882-883)

2. Niezgodnie z rozporządzeniem w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego, w Starostwie prowadzono książkę obiektu budowlanego dla budynku 27. Nie realizowano bowiem wymogu obowiązującego od 1 stycznia 2023 r., a wynikającego z § 19 pkt 1-3 ww. rozporządzenia, tj. w przypadku czterech wpisów do książki nie zamieszczono daty i nazwiska osób dokonujących tych wpisów.

³⁶ Dz.U.-nr 120, poz. 1134.

³⁷ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego (Dz.U. poz. 2778).

Sekretarz wyjaśnił, że braki w książce obiektu budowlanego 27 wynikały z przeoczenia. Podał, że zwrócono uwagę upoważnionemu do wykonywania wpisów w książce, na stwierdzone błędy w jej prowadzeniu.

(akta kontroli str. 458-700,882-883)

3. Starostwo jako współwłaściciel budynku 60A oraz właściciel budynku 27 nierzetelnie i niezgodnie z obowiązującymi przepisami realizowało zadania w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku 60A i budynku 27, gdyż:

- Do dnia 29 sierpnia 2025 r. drogi pożarowe przy budynku 60A zarówno od ulicy Królewieckiej jak i od strony parkingu nie były oznaczone znakiem informującym o drodze pożarowej. Było to niezgodne z § 4 ust. 2 pkt 4 lit. j rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych i terenów³⁸, który stanowi, że drogi pożarowe oznakowuje się znakami zgodnymi z Polskimi Normami. Również w IBP, w rozdziale VI pkt 2 lit.2, wpisano obowiązek oznakowania drogi pożarowej.

W sprawie przyczyn powyższej nieprawidłowości Starosta wyjaśnił, że od strony parkingu wprowadzone zostanie oznakowanie poziome (linie P-21 powierzchnia wyłączona z ruchu).

- W budynku 27 nie były umieszczone instrukcje alarmowania i postępowania w przypadku pożaru. Było to niezgodne z §4 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, który stanowi, że właściciele, zarządcy umieszczają w widocznych miejscach instrukcje postępowania na wypadek pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych.

Starosta wyjaśnił, że był to efekt niewdrożenia IBP dla tego budynku.

- W części użytkowanej przez Starostwo w budynku 60A w dniu 18 czerwca 2025 r. stwierdzono, że znajdowały się dwie gaśnice, w przypadku których upłynął termin na wykonanie ich przeglądu. Nastąpiło to odpowiednio w kwietniu 2022 r. oraz w kwietniu 2024 r. Było to niezgodne z §4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, w którym określono, że właściciele, zarządcy utrzymują urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice w stanie pełnej sprawności technicznej i funkcjonalnej.

Starosta wyjaśnił, że gaśnica przy pokoju 31 została przez pomyłkę pominięta przy ostatnim przeglądzie, zaś gaśnica w podpiwniczeniu budynku 27 w trakcie przeglądu gaśnic była niedostępna, gdyż drzwi piwnicy w trakcie przeglądu były czasowo zablokowane materiałami budowlanymi. Podał, że obydwie gaśnice zostaną poddane przeglądowi lub wymienione.

Starosta ponadto podał, że współwłaściciele budynku 60A, podjęli uchwałę wyrażającą zgodę na przygotowanie dokumentacji na przystosowanie budynku do zaleceń przeciwpożarowych wraz z budową instalacji przeciwpożarowej.

Poprzednia Starosta wyjaśniła, że podlegli jej pracownicy nie sygnalizowali problemów w realizacji zadań w zakresie zabezpieczenia ppoż.

³⁸ Dz.U. z 2023 r. poz. 822, ze zm.

4. W Starostwie nie wywiązano się z niektórych obowiązków zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy, gdyż:

- Do dnia 14 sierpnia 2025 r. Starosta nie wyznaczył pracowników do udzielania pierwszej pomocy - zarówno w budynku 60A jak i budynku 27. Było to niezgodne z art. 209¹ § 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy³⁹, który stanowi, że pracodawca zobowiązany był do zapewnienia środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach oraz wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy i wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników. W konsekwencji nie wywiązano się również z obowiązku wywieszenia przy apteczkach wykazu pracowników wyznaczonych i przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy.

Starosta wyjaśnił, że nie zna powodu, dlaczego nie wyznaczono pracowników. W trakcie kontroli NIK, w dniu 14 sierpnia 2025 r., Starosta zarządzeniem⁴⁰ wyznaczył pracowników do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

- W okresie objętym kontrolą nie wywiązano się z obowiązku przedstawienia Staroście, co najmniej raz w roku, okresowych analiz stanu bhp zawierających propozycję przedsięwzięć technicznych i organizacyjnych, mimo wymogu wynikającego z §2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy⁴¹.

Starosta wyjaśnił, że nie miał informacji, że takich analiz nie prowadzono. Podał, że w grudniu 2024 r. zawarł umowę ze specjalistą z zakresu bhp, która w 2025 r. dokona okresowej oceny warunków bhp.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2022-2025 (do 29 sierpnia) Starostwo, pomimo że podejmowało działania dla zapewnienia należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania obiektów użyteczności publicznej, to jednak nie zawsze były one realizowane prawidłowo i rzetelnie. W sposób właściwy powierzono zarządzanie budynkiem 60A podmiotowi zewnętrznemu, jednak nadzór w tym zakresie nie był sprawowany rzetelnie. W konsekwencji zarządca budynku 60A nie dokonał m.in. części wymaganych wpisów w książce obiektu budowlanego. Mimo podejmowanych przez Starostwo działań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków Starostwa, nie dotrzymano terminów przeglądów niektórych gaśnic oraz nie doprowadzono do oznaczenia niektórych dróg pożarowych. Działania w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy także nie były realizowane w pełni prawidłowo. Przeszkolono wprawdzie pracowników Starostwa z zakresu bhp, to jednak nie zrealizowano obowiązku przedstawienia Staroście co najmniej raz w roku okresowych analiz stanu bhp. Do dnia 14 sierpnia 2025 r. nie wyznaczono także pracowników do udzielania pierwszej pomocy, co skutkowało nie wywieszeniem w punktach pierwszej pomocy wykazów pracowników wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy.

³⁹ Dz.U. z 2025 r. poz. 277, ze zm.

⁴⁰ Zarządzenie nr 37/2025 Starosty Mrągowskiego z dnia 14 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy pdyicznej w Starostwie Powiatowym w Mrągowie.

⁴¹ Dz. U. Nr 109, poz. 704, ze zm.

OBSZAR	3.Sprawowanie nadzoru nad działalnością jednostek władających lub administrujących obiektami użyteczności publicznej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa tych obiektów.
Opis stanu faktycznego	3.1. W związku z tym, że Zarząd Powiatu decyzjami w latach 2000- 2023 przekazał 11 jednostkom organizacyjnym Powiatu w trwałe zarząd obiekty użyteczności publicznej, służące ich statutowej działalności (obiekty administracyjne, budynki oświatowe lub domy pomocy społecznej), za ich bezpieczeństwo odpowiadali kierownicy danej jednostki. Starostwo nadzór nad stanem bezpieczeństwa technicznego i osobowego w przekazanych obiektach sprawowało poprzez ocenę bieżącej działalności tych jednostek oraz poprzez kontrolę realizacji wydatków budżetowych, w tym związanych z bezpieczeństwem przekazanych obiektów, w szczególności w pięciu jednostkach oświatowych⁴², gdzie Starosta był organem prowadzącym. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Starostwa, do obowiązków naczelników wydziałów Starostwa należało m.in. nadzorowanie pracy kierowników jednostek organizacyjnych powiatu w zakresie powierzonym im przez Starostę, w tym m.in. współpraca z jednostkami organizacyjnymi powiatu w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne komórki organizacyjne. I tak sprawowanie nadzoru należało do: – Wydziału Geodezji nad przekazanymi podległym jednostkom obiektami użyteczności publicznych, w ramach prowadzonej ewidencji gruntów i budynków powiatu mrągowskiego, a także w zakresie ich wykorzystywania na zasadach określonych w decyzjach oraz celach ich przeznaczenia, – Wydziału Oświaty, Kultury Fizycznej, Turystyki i Ochrony Zdrowia nad działalnością szkół i placówek w zakresie finansowym i administracyjnym, – Centrum Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego m.in. nad prowadzeniem spraw z zakresu ochrony przeciwpożarowej i koordynacją zadań w zakresie zdarzeń kryzysowych, – Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych nad realizacją remontów i inwestycji poprawiających bezpieczeństwo budynków jednostek podległych, – Audytora Wewnętrznego w zakresie gromadzenia dokumentacji z kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w jednostkach. Nadzór i kontrolę nad powyższymi powiatowymi jednostkami organizacyjnymi, w tym w zakresie bezpieczeństwa obiektów użyteczności publicznej, sprawowała również Rada Powiatu, w tym w szczególności Komisja Rewizyjna Rady Powiatu⁴³, do zadań której należało m.in. kontrola legalności i gospodarności jednostek organizacyjnych. Poza tym, komisje stałe Rady Powiatu posiadały uprawnienia do kontroli sprawozdań składanych przez te jednostki organizacyjne⁴⁴. (akta kontroli str. 26-62,101-134,436-442,798-837) 3.2. Przewodniczący Rady Powiatu przedłożył NIK protokoły Komisji Rewizyjnej z kontroli przeprowadzonej 23 września 2022 r. w Mrągowskim Ośrodku Sportowym „BAZA” w Mrągowie oraz 24 kwietnia 2024 r. w Zespole Szkół nr 2 w Mrągowie, których przedmiotem była działalność tych jednostek, w tym m.in. w zakresie potrzeb remontowych i inwestycyjnych. Jedną z kontrolowanych prac

⁴² Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Mrągowie, Bursa Międzyszkolna w Mrągowie, Zespół Szkół Specjalnych w Mrągowie, Zespół Szkół nr 2 im. Władysława Jagiełły w Mrągowie oraz I Liceum Ogólnokształcące.

⁴³ Art. 56 ust. 2 pkt 1 lit. a Statutu Powiatu Mrągowskiego stanowiącego załącznik do uchwały nr LXXVIII/372/2023 Rady Powiatu w Mrągowie z dnia 26 października 2023 r.

⁴⁴ Art. 51 ust. 1 pkt 6 ww. Statutu.

remontowych w MOS, były m.in. wykonane drzwi spełniające normy ppoż. oraz konieczność wykonanie hydrantu i wyłącznika prądu. Komisja wskazała, by w przyszłym budżecie Powiatu uwzględnić wydatek na wykonanie IBP.

Natomiast w trakcie kontroli Komisji Rewizyjnej w Zespole Szkół nr 2 zwrócono uwagę na zmianę kryterium wysokości budynku szkoły, z niskiego na wysoki, co spowodowało wymóg podjęcia nowych inwestycji m.in. w zakresie systemu oddymiania.

(akta kontroli str. 798-812)

Starostwo w okresie objętym kontrolą nie prowadziło w powiatowych jednostkach organizacyjnych kontroli ani audytu z zakresu bezpieczeństwa budynków użyteczności publicznej. Starosta wyjaśnił, że dyrektorzy jednostek na bieżąco monitorowali stan techniczny budynków oraz zagadnienia związane z ich bezpieczeństwem i przekazywali te informacje do Starostwa, w tym protokoły po przeprowadzonych kontrolach zewnętrznych.

Ponadto podległe jednostki oświatowe, co najmniej raz w roku, przekazywały do Starostwa kopię informacji sporządzanej w jednostkach w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkół. Szkoły i placówki oświatowe składały Starostwu sprawozdania z przygotowania do rozpoczęcia roku szkolnego, w których ujmowano m.in. informacje związane z bezpieczeństwem budynków i znajdujących się w nich ludzi. Jak wyjaśnił Starosta, na cotygodniowych odprawach z naczelnikami wydziałów Starostwa, poruszane były również kwestie związane z bezpieczeństwem budynków użyteczności publicznych.

W okresie objętym kontrolą m.in. Wydział Organizacji i Kadr nadzorował i współpracował m.in. z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mrągowie w ramach prowadzonego remontu poddasza i dachu, zaś Wydział Inwestycji i Zamówień Publicznych nadzorował Zespół Szkół nr 2 oraz I Liceum Ogólnokształcącego w zakresie dostosowania prac remontowych do wymagań przeciwpożarowych.

(akta kontroli str. 101-134,436-442,813-844)

3.3. Starosta wyjaśnił, że jego zdaniem niecelowe byłoby ujednolicanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, gdyż budynki użyteczności publicznej pełnią różne funkcje (szkoły, szpital, urzędy) i procedury winny być dostosowane do specyfiki obiektu i jego użytkowników.

(akta kontroli str. 845-863)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W Starostwie podejmowano właściwe działania nadzorcze nad stanem bezpieczeństwa technicznego w obiektach użyteczności publicznej przekazanych innym podmiotom. Odbywało się to w szczególności poprzez ocenę bieżącej działalności tych podmiotów oraz kontrolę realizacji wydatków budżetowych, w tym związanych z bezpieczeństwem przekazanych obiektów budowlanych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag i przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Podjęcie działań w celu:
 - zaktualizowania IBP dla budynku 60A,

- zapewnienia prawidłowej realizacji umowy przez zarządcę nieruchomości przy ul. Królewieckiej 60A,
 - oznakowania drogi pożarowej do ww. budynku od ulicy Królewieckiej i od strony parkingu,
 - przeprowadzenia przeglądu dwóch gaśnic w przypadku, których upłynął termin na wykonanie tej czynności.
2. Zapewnienie realizacji obowiązku:
 - odbierania od pracowników Starostwa pisemnych oświadczeń o przyjęciu do wiadomości postanowień IBP,
 - wdrożenia IBP dla budynku 27 oraz umieszczenie instrukcji alarmowania i postępowania w przypadku pożaru w widocznych miejscach,
 - dokonywania wpisów w książce obiektu budowlanego ww. budynku zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w sprawie książki obiektu budowlanego.
 3. Pisemne powierzenie zadań z zakresu ppoż. pracownikowi Starostwa lub podmiotowi zewnętrznemu.
 4. Przeprowadzanie okresowych analiz stanu bhp stosownie do wymogu określonego w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 17 października 2025 r.

Kontroler
Henryk Dykty
Główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor Delegatury
w Olsztynie
Mariusz Lenkiewicz

/podpisano elektronicznie/

/podpisano elektronicznie/